

Stadsmiljöförvaltningen
Box 2403
411 13 Göteborg

Datum: 2025-06-18
SMHI Dnr: 2025/1328/5.4.1
Er referens: SMF-2025-00465

stadsmiljo@stadsmiljo.goteborg.se

Yttrande över undersöknings- och avgränsnings- samråd enligt 6 kap. miljöbalken gällande ansökan om tillstånd till renovering av kanal- murar och broar mellan Stenpiren och Gårda dämme samt uppförande av skyddsport vid Stora Hamnkanalens mynning. Samrådet gäller vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken

SMHI har tagit del av rubricerat samråd och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden oceanografi, hydrologi (enbart ytvatten) och klimatanpassning. För grundvatten hänvisas till Sveriges geologiska undersökning (SGU) som är expertmyndighet för grundvatten.

Allmänt sett är det svårt att följa resonemang i samrådsunderlaget samt att bedöma behov av uppdateringar av underlag i rapporter och bilagor när referenssystem inte anges, begrepp blandas och referenser är svåra att hitta. SMHI påminner i detta sammanhang om att uppdaterade underlag avseende framtida klimat finns tillgängliga på <https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat>

Hydrologi

Liksom sökanden skriver finns på platsen ett starkt samband mellan vattenstånd i Stora Hamnkanalen och Göta älv, vars vattenstånd i sin tur beror på vattenstånden i havet. Därmed är det komplicerat men ändå relevant att tydligt redovisa vilka återkomsttider och randvillkor som använts som dimensionerande underlag. I föreliggande underlag är det inte lätt att överblicka vilka data som legat till grund för de dimensionerande beräkningarna och SMHI har inte möjlighet att ha några synpunkter på rimligheten i de beräknade vattenflödena och vattennivåerna, samt i

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

vilken omfattning inkommande flöden respektive havsvattenstånd är styrande förutsättningar. Utifrån skrivningar på s. 45 i samrådsunderlaget så förefaller det som att en kombination av 50-årshavsvattenstånd och medelflöde i ån använts, men resonemangen kring detta borde förtydligas, liksom resonemang kring varför dessa återkomsttider valts.

SMHI har även tagit del av rapporten *Mölnålsåsystemet och Göteborgs inre vattenvägar – utredning om skydd mot översvämningar fram till år 2150* (Sweco, 2021) där ett flertal olika modelleringsscenarier presenteras. Myndigheten hade önskat att det i samrådsunderlaget var tydligare vilka av de tidigare modelleringsförutsättningar som fortfarande förväntas vara aktuella samt vilka som har förkastats. Resonemangen rörande skyfall (s. 13–14 i samrådsunderlagen) tycks bygga på antagandet att flödena i åsystemet är låga vid de tillfällen som skyfall uppstår, så att kanalerna vid dessa tillfällen har stor kapacitet att ta emot skyfallsvatten. Detta resonemang skulle behöva styrkas.

Oceanografi

Vilket höjdsystem för havsvattenstånd som använts är oklart, t.ex. samrådsunderlaget sid 45, Tabell 2 och 3. Där anges även att medelvattenståndet beräknas öka med 83 cm till år 2100. I Bilaga till Översiktsplan för Göteborg, Tematiskt tillägg för översvämningssrisker framgår istället att medelvattenståndet år 2100 beräknas bli 83 cm i RH 2000 (enligt en äldre IPCC-rapport). Samrådsunderlaget anger vidare att dimensionerande, framtida högsta högvattennivå är +2,1, vilket också är den skyddsnivå som planerade åtgärder är beräknande för avseende de nya krönstensnivåerna. Begreppet saknas i Tematiskt tillägg för översvämningssrisker (sid. 16–19) där det snarare förefaller som att en 200-årshändelse i kombination med marginaler av olika storleksordning i syfte att ta hänsyn till förväntade klimatförändringar samt vind- och vågeffekter, ska vara dimensionerande.

SMHI anser att det vore lämpligt att förtydliga vad den dimensionerande, framtida högsta högvattenhändelsen på 2,1 meter består i. Vilket år avses med ”framtida” och på vilket sätt har hänsyn tagits till medelvattenståndets förändring? Är det en högsta uppmätt nivå vid Tingstadstunneln eller en viss återkomstnivå som åsyftas? Är det 2,1 meter i RH 2000 som avses? Om uttrycket syftar på den av Göteborgs stad föreslagna planeringsnivån för prioriterade stråk och utrymningsvägar (sid. 19 i Tematiskt tillägg för översvämningssrisker) så bör detta framgå och motiveras tydligare.

Vattenwebb

I samrådsunderlaget avsnitt 5.1.1 (s. 32) anges modellerad medelvattenföring med hänvisning till SMHI Vattenwebb. Vid användning av modelldata från SMHI bör information om modellversion eller nedladdningsdatum anges. Anledningen är att SMHIs modeller utvecklas och uppdateras kontinuerligt. Informationen bör även kompletteras med vilken period medelvattenföringen representerar.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Elinor Orell, Anna Åkesson, AnnaKarin Unger, Sofie Schöld och Jörgen Öberg.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda